

KARANFİLLERDE KÖKLENME YÜZDESİNİ ARTTIRMAK VE KÖKLENMEYİ HIZLANDIRMA KONUSUNDA DENEMELER

Nurdal ERTAN (1)

G İ R İ Ş

Genel olarak memleketimizde karanfil yetiştiriciliğinde, karanfil çeliği üretim safhasında iken kök çürüklüğü ve solgunluk sebebi ile geniş kayıplar olmaktadır.

Buna mâni olmak suretiyle, karanfil çeliği köklenme yüzdesini arttırmak ve üretim yastıklarına, sıhhatli köklenmiş çelik dikmek imkân dahiline girmektedir.

Denemelerde köklenme vasatları sterilize edilmiştir. Bununla beraber köklenme müddetinin uzamasıyla enfeksiyonlar tekrar başlayabileceğinden köklendirilmenin hızlandırılması da gerekmektedir. (2 - 4)

Dış memleketlerde yapılan çalışmalarda, hormon kullanılarak köklenme hızlandırılmakta ve köklenme yüzdesi arttırılmaktadır. (1 - 4)

Bu amaçla iki deneme plânlanmış ve her iki denemede de hormon kullanılmıştır. Denemenin biri sisleme cihazına kurulmuştur. (3)

MATERYAL VE METOD

Deneme 1 -- 22.3.1969 tarihinde alınan karanfil çelikleri kasalara dikilerek seraya yerleştirildi.

Deneme 2 — 22.3.1969 tarihinde alınan karanfil çelikleri sisleme masasına dikildi.

Her iki denemede de kullanılan harç 1 dere kumu 1 funda karışımı olup, ısı ile sterilize edildi.

Çelikler dikilmeden önce IBA (Indol Butirik Asit) in 2000, 3000 p.p.m lik konsantrasyonlarına batırıldı. Hormonlandırma metodu çabuk daldırma (Quick dip) olup süresi 5 saniyedir. Kontrol olarak alınan çelikler hormona batırılmamıştır.

Deneme deseni tesadüf blokları olup 5 tekerrürlüdür. Parseldeki çelik adedi 15 tir.

Sislemede kullanılan suyun, tuzluluğu Fransız sertlik derecesinden 15 bulunmuştur.

Seraların üstü güneşin etkisini azaltmak için kireçlenmiştir.

Hier iki denemede 18.4.1969 tarihinde sökülerek köklenen çelik yüz-
deleri tesbit edildi.

SONUÇLAR

Tablo 1 — Sera şartlarında, I.B.A. in değişik konsantrasyonlarının karanfil köklenmesine etkisi ((Yalova - 1969)

Muamele	Köklenme Yüzdesi
K	11
2000	55
3000	72

% : 1 Seviyede istatistiki olarak kontrolden önemli derecede farklı

Tukcy testi : $D = 19,54$

Muamele grupları arasında önemli fark göstermiş-
lerdir.

Tablo 2 — Serada sisleme cihazlarında, I.B.A. in değişik kontrasyonla-
rının karanfil köklenmesine etkisi (Yalova - 1969)

Muamele p.p.m.	Köklenme Yüzdesi
K	27
2000	93
3000	95

F % : 1 Seviyede istatistiki olarak kontrolden önemli derecede farklı

Tukey testi : $D = 15,59$

Kontrol ile diğer hormonların etkileri arasında % 1 seviyede önem-
li farklar olmakla beraber, iki hormon muamelesi arasında önemli fark
vermemiştir.

1 — Sisleme şartlarında, köklenme yüzdeleri bütün muamelelerde da-
ha yüksektir.

2 — Sisleme şartlarında 2 hormon konsantrasyonu arasında fark
görülmemiştir.

3— Sisleme şartlarında genel olarak kökler daha kuvvetlidir. (Resim 1.—)

Resim 1. — Sisleme cihazında köklendirilen hormonlu ve hormonsuz karanfil çeliklerinde kök durumu. (Orjinal)

Resim 2. — Sera şartlarında köklendirilen hormonlu ve hormonsuz karanfil çeliklerinde kök durumu. (Orjinal)

TARTIŞMA

Ülkemizde karanfil yetiştiricileri çelik aldıktan sonra 2 ay kadar beklemekte ve genel olarak % 75 - 80 nisbetinde köklenmiş çelik elde etmektedirler.

Deneme1.-- de görüldüğü gibi bu süreyi, hormon yardımı ile 28 güne indirmek mümkündür. Köklendirme vasatıda sterilize edildiği takdirde sıhhatli çelik yetiştirmek imkân dahiline girmektedir.

Burada önemli olan, kökleme süresini, mantar enfeksiyonlarına meydan vermiyecek şekilde kısaltmaktır.

Hormonlandırma, çabuk daldırma metodunda hormon solüsyonları ile binlerce çeliği hormonlandırmak mümkündür. Aynı zamanda kök çürüklüğü ve solgunluktan dolayı meydana gelecek kayıplar önlendiğinden, hormon kullanmak avantajlı olmaktadır.

Eğer yetiştirici sisleme cihazlarına sahipse, köklenme yüzdesini arttırmak yönünden, köklendirmeyi sisleme cihazlarında yapabilir. kanısındayız.

SUMMARY

Two trials were performed with carnation cuttings by using hormone and misting method.

Concentrations of 2000, 3000, p.p.m of hormone I.B.A. were used.

In greenhouse

Treatements I.B.A. (p.p.m)	The percentage of rooting
K	11
2000	55
3000	72

In greenhouse by mist propagation

Treatements I.B.A. (p.p.m)	The percentage of rooting
K	27
2000	93
3000	95

LİTERATÜR KAYNAKLARI

- 1— HARTMANN T. Hudson and Dale E. KESTER, Plant Propagation Principles and Practices, Prentice Hall Inc.. 1965
- 2 — HENDRIX J. W. and H. MVRAKISHI, Influence of some soil Treatments on the rooting and survival of carnation. Proc. Amer. Soc. Hort. Sci. Vol. 56 sayfa 491, 1950
- 3 — LAVRIE Alex — KIPLINGER D.C and NELSON S. Commercial Flower Forcina, 1968 MC Graw book Company.
- 4 — MVRAKISHI H. and J. HENDRIX, The effect of Growth substances and Fungicides on the Rooting and Survival of carnation cuttings. Proc. Amer. Soc. Hort. Sci. Vol. 56 sayfa 485. 1950